

БИТНА ОБЕЛЕЖЈА КРИВИЧНОГ ДЕЛА ПРОГАЊАЊЕ ИЗ ЧЛАНА 138А СТАВ 1.
ТАЧКА 1) КЗ

Противправне радње кривичног дела прогањање из члана 138а став 1. тачка 1) КЗ, које се састоје у неовлашћеном праћењу другог лица или предузимању других радњи у циљу физичког приближавања том лицу противно његовој вољи, морају бити предузете према пасивном субјекту у току одређеног временског периода, морају се понављати и трајати одређено време.

Из образложења:

"По налажењу Врховног касационог суда, основано бранилац окривљене у поднетом захтеву указује да је побијаном правноснажном пресудом, којом је окривљена оглашена кривом за кривично дело прогањање из члана 138а став 1. тачка 1) КЗ, учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП на штету окривљене. Ово са разлога јер чињенични опис кривичног дела не садржи све битне законске елементе бића кривичног дела прогањање из члана 138а став 1. тачка 1) КЗ, а због чега дело за које је окривљена оптужена и правноснажно оглашена кривом по закону није кривично дело, те ју је на основу члана 423. тачка 1) ЗКП за исто требало ослободити од оптужбе.

Наиме, према чињеничном опису кривичног дела, датом у оптужном предлогу Основног јавног тужиоца и утврђеном у изреци првостепене пресуде, окривљена је „дана 08.02.2018.године, око 13,00 часова, у стању урачунљивости, са умишљајем, друго лице неовлашћено пратила у циљу физичког приближавања том лицу противно његовој вољи, на тај начин ...“

Основни облик кривичног дела прогањање из члана 138а став 1. тачка 1) Кривичног законика („Службени гласник РС“ број 94/2016 од 24.11.2016.године, са ступањем на снагу 01.06.2017.године) чини онај ко у току одређеног временског периода друго лице неовлашћено прати или предузима друге радње у циљу физичког приближавања том лицу противно његовој вољи.

Из законског описа бића кривичног дела прогањање из члана 138а став 1. тачка 1) КЗ произилази да је битно обележје овог кривичног дела радња извршења која се састоји у неовлашћеном праћењу другог лица или предузимању других радњи у циљу физичког приближавања том лицу противно његовој вољи, при чему је битно обележје овог кривичног дела и то да противправне радње према пасивном субјекту морају бити предузете у току одређеног временског периода, дакле да се исте морају понављати и трајати одређени временски период.

Имајући у виду наведено, у конкретном случају, по становишту Врховног касационог суда, дело окривљене које је предмет оптужбе по закону није кривично дело, јер из чињеничног описа кривичног дела, датог у оптужном акту јавног тужиоца и утврђеног у изреци првостепене пресуде, не произилазе сва битна законска обележја кривичног дела прогањање из члана 138а став 1. тачка 1) КЗ, за које је окривљена у овом кривичном поступку оптужена и правноснажно оглашена кривом. Ово са разлога јер у

чињеничном опису кривичног дела није наведен одређени временски период у коме је окривљена предузимала радњу извршења кривичног дела и то конкретно означање у времену од када до када, а што је битно обележје предметног кривичног дела, већ је наведено само „дана 08.02.2018. године, око 13,00 часова“, а што по налажењу Врховног касационог суда у конкретном случају није довољно за постојање предметног кривичног дела. Код недостатка овог битног елемента бића кривичног дела прогањање из члана 138а став 1. тачка 1) КЗ, то се у описаним радњама окривљене, које су јој стављене на терет и за које је правноснажном пресудом оглашена кривом, не стичу сва битна законска обележја кривичног дела прогањање из члана 138а став 1. тачка 1) КЗ.

Стога је погрешно становиште нижестепених судова да радње окривљене, које су описане у оптужном акту јавног тужиоца и у изреци првостепене пресуде, имају сва битна законска обележја кривичног дела прогањање из члана 138а став 1. тачка 1) КЗ, због ког је окривљена оптужена и правноснажно оглашена кривом, па је првостепени суд, оглашавајући окривљену кривом због предметног кривичног дела, учинио повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП на штету окривљене, а коју повреду није отклонио другостепени суд доносећи побијану другостепену одлуку у поступку по жалби на првостепену пресуду, иако је на наведено у својој жалби указивао бранилац окривљене.

Сходно свему напред наведеном, Врховни касациони суд је усвојио као основан захтев за заштиту законитости браниоца окривљене, те отклонио наведену повреду кривичног закона, преиначењем побијаних правноснажних пресуда Основног суда и Вишег суда, тако што је окривљену на основу члана 423. тачка 1) ЗКП ослободио од оптужбе да је извршила кривично дело прогањање из члана 138а став 1. тачка 1) КЗ, јер дело за које је окривљена оптужена и правноснажно оглашена кривом по закону није кривично дело.

(Сентенца из пресуде Врховног касационог суда Кзз 70/2019 од 6.2.2019. године, утврђена на седници Кривичног одељења од 2.12.2019. године)